

Tisková zpráva ze dne 10. 11. 2006: mezinárodní konference Středoevropské iniciativy Financování dalšího profesního vzdělávání

Termín: 10. listopadu 2006
Místo: Ministerstvo zahraničních věcí ČR, Loretánské náměstí 5, Praha 1,
Černínský palác

Účastníci TK: Miroslava Kopicová, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy
Edita Hrdá, vrchní ředitelka Ministerstva zahraničních věcí ČR
Anna Kadeřábková, ředitelka Centra ekonomických studií VŠEM Praha
Jaromír Coufalík, Národní vzdělávací fond, o.p.s.

Dne 10. listopadu 2006 (9.15 - 17.00 hodin) pořádá Národní vzdělávací fond, o.p.s. v Černínském paláci mezinárodní konferenci Středoevropské iniciativy (SEI) pod záštitou Ministerstva zahraničních věcí ČR, která je určena odborníkům v oblasti dalšího vzdělávání, zaměstnanosti a financování veřejných služeb ze zemí Středoevropské iniciativy. Jejím hlavním tématem je efektivní financování dalšího profesního vzdělávání jako základního předpokladu konkurenceschopnosti pracovníků, firem a celých zemí.

Uspořádání této konference představuje konkrétní příspěvek ČR k naplňování původních cílů SEI, totiž napomáhat výměně zkušeností mezi členskými zeměmi v zájmu posílení jejich ekonomického růstu a integračního úsilí, včetně přibližování k EU. Dokladem úspěšnosti Středoevropské iniciativy (SEI) je mj. skutečnost, že k 1. lednu 2007 bude již celá polovina z dnešních celkem 18 členských zemí SEI současně členy EU, přičemž původně jimi byly pouze Itálie a Rakousko, původní iniciátoři vzniku SEI.

Program konference: <http://cei.nvf.cz/cs/program.html>

Další profesní vzdělávání

Další profesní vzdělávání zahrnuje různé způsoby dalšího vzdělávání dospělých, zaměstnaných i nezaměstnaných. Patří k nejrychleji se rozvíjejícím součástem systému vzdělávání. Rozsah a kvalita dalšího profesního vzdělávání jsou významným faktorem zlepšování konkurenceschopnosti a prosazování inovací. Přitom se ho v České republice účastní asi jen polovina lidí, než činí průměr EU. Ze studie *Nerovnosti v účasti dospělých na dalším vzdělávání, která* je k dispozici na webových stránkách Národního observatoře: <http://www.nvf.cz/observatory/2005.htm>:

Míra participace dospělých na dalším vzdělávání je v České republice velmi nízká (necelých 30 %) ve srovnání s většinou evropských zemí (průměr EU-25 je cca 42 %, přičemž země s nejvyšší účastí dosahují téměř 90 %). Zaujímáme tak 21. místo z 25 zemí. Česká dospělá populace se méně účastní zejména formálního vzdělávání na školách (pouze 1,4 % oproti 4,5 % v průměru EU) a věnuje málo času sebevzdělávání. Nejhorší je přitom situace znevýhodněných skupin obyvatel – nezaměstnaných a nízkokvalifikovaných, kteří zaostávají v přístupu ke vzdělávání v ČR mnohem více, než je tomu v průměru EU. I osoby se středním vzděláním se velmi málo snaží

zvýšit si úroveň kvalifikace formálním vzděláváním na školách (1,1 %) a v naprosto nedostatečné míře se věnují dalšímu sebevzdělávání. Rozhodující část zaměstnané populace (středoškolsky vzdělaných je zhruba 77 % dospělých) tak v ČR nemá dostatek příležitostí a stimulů k dalšímu vzdělávání, což omezuje profesní flexibilitu, vstřebávání technologického pokroku a rozvoj inovací. Nejlépe jsou na tom v ČR vysoce kvalifikovaní občané, kteří se dalšího vzdělávání účastní téměř stejně jako v průměru zemí EU.

Způsoby dalšího profesního vzdělávání a také způsoby jeho financování se v různých zemích liší. V některých zemích (například Francie, Velká Británie, Rakousko, Maďarsko) se jeho rozvoj podporuje a stimuluje finančními nebo nefinančními pobídkami. Konference bude příležitostí pro prezentaci účinných forem financování dalšího profesního vzdělávání ve vybraných zemích Středoevropské iniciativy a pro výměnu zkušeností odborníků zabývajících se touto tematikou.

Příklady financování dalšího profesního vzdělávání – z příspěvků na konferenci

1. Itálie

Prezentuje Giancarlo Dente, který je od roku 2005 je členem týmu expertů Fondazione Brodolini pro Evropskou observatoř zaměstnanosti. V letech 2003 – 2004 byl členem pracovního týmu, který vypracoval „Střednědobé vyhodnocení ESF v Itálii“ pro generální ředitelství Zaměstnanosti a sociálních věcí Evropské komise.

Důležitým nástrojem pro podporování dovedností pracovníků v Itálii jsou tzv. *Meziprofesní fondy*, zaměřené na podporu iniciativ pro odborné vzdělávání zaměstnaných dospělých lidí a na zvyšování jejich adaptability na výzvy moderní ekonomiky. *Meziprofesní fondy* jsou plně financované zaměstnavateli (procentuálním podílem 0.3% z hrubého zisku). Využívání těchto fondů se rozšiřuje, a to i přes určité regionální a sektorové rozdíly, které stále přetrvávají. Emilia-Romagna patří mezi regiony, ve kterých se ukázaly fondy jako velmi přínosné, a může tak sloužit jako příklad dobrých zkušeností z financování dalšího profesního vzdělávání.

2. Finsko

Představí Jari-Pekka Jyrkänne, který je od roku 1975 poradcem v Ústřední organizaci finských odborů pro obory vzdělávání a záležitosti pracovních sil. Je členem Národní rady pro vzdělávání (od roku 1991), členem a bývalým předsedou Vzdělávacího fondu (od roku 1989) a dále je členem několika národních orgánů v oblasti vzdělávání a trhu práce.

Finský trh práce prochází rychlými změnami a vzdělávání dospělých zde hraje klíčovou roli. Rozvoj vzdělávání, potřebného pro vyrovnání tohoto vývoje, je podporován několika různými způsoby. Hlavní možností, jak získat novou práci, je pro dospělé pracovníky zejména příprava zaměstnanců, školení nezaměstnaných a placené volno na vzdělávání.

Sociální partneři převzali odpovědnost za poskytování finanční pomoci zaměstnancům, kteří si vezmou volno na vzdělávání. To je zajištěno vzdělávacím fondem, který je spravován centrálními organizacemi pro podporu pracovního trhu. Původní fond pro propouštěné zaměstnance byl během devadesátých let reorganizován, aby poskytoval podporu aktivním opatřením na trhu práce místo poskytování plateb těm, kteří již byli propuštěni.

Systém „kapesného pro dospělé na vzdělání“ je založen na tak zvaném „sociálním účtu“. Délka podpory závisí na délce profesní dráhy. Žadatelé mohou využít přidělené kapesné i v předstihu.

3. Slovinsko

Jasna Rode Nikolčič je od 2005 je generální tajemnicí Fondu pro vzdělávání zaměstnanců u nezávislých podnikatelů regionu Savinjska. Fond zahrnuje 6000 zaměstnanců v 1700 malých a středních podnicích, který byl založen Komorou odborů řemesel a obchodu MSP; zde je odpovědná za organizaci školení, technické exkurze, vytváření vzdělávací politiky v regionu Savinjska, spolupráci se zakladateli, školami a lokálními zaměstnaneckými agenturami, propagaci dalšího odborného vzdělávání a společné aktivity v oboru. Také zastává funkci generální tajemnice Slovinských vzdělávacích fondů.

Vzdělávací fondy pro MSP a zaměstnance ve sféře řemesel byly založeny před více než 30 lety slovinskou Komorou odborů z oblasti řemesel a obchodu. Tyto vzdělávací fondy pro MSP a sféru řemeslné výroby mohou posloužit jako dobrý příklad sociálního partnerství a hrají důležitou roli v celoživotním vzdělávání zaměstnanců. V roce 2005 bylo 32.256 (55,29%) zaměstnanců spolufinancovaných z aktivit Vzdělávacích fondů, v roce 2004 to bylo 27.329 (46,45%) všech zaměstnanců. Ve Slovinsku existuje celkem 29 fondů na zhruba 21.100 zaměstnavatelů s 59.000 zaměstnanci. Cílem vzdělávacího fondu je spolufinancování vzdělávání MSP a podnikatelů v oblasti řemesel. Zaměstnavatelé jsou povinni přispívat na základě kolektivní smlouvy v oblasti řemesel každému zaměstnanci 1 % ze mzdy na vzdělávací účely. Vzdělávací fond nakládá s těmito prostředky a spolufinancuje jimi formální, neformální a kulturní aktivity zaměstnanců. Vzdělávací fondy jsou zároveň organizátorem dalšího profesního vzdělávání a s pomocí Komory řemesel také aktivním hráčem na poli slovinské politiky dalšího profesního vzdělávání.

V současné době se vzdělávací fondy ve Slovinsku mění například v důsledku reorganizace systému slovinských komor, změn na poli sociálních dohod a v novém legislativním systému pro další profesní vzdělávání, který další profesní vzdělávání propojil s ekonomikou. Firmy se spolu s komorami a dalšími sociálními partnery stanou spolutvůrci systému dalšího profesního vzdělávání.

Zároveň probíhají také některé aktivity spojené s reorganizací Koordinace vzdělávacích fondů, a existuje i velmi silná iniciativa, na které se budou zaměstnanci podílet spolufinancováním.

Na konferenci bude dále prezentován systém financování dalšího profesního vzdělávání ve Velké Británii, Maďarsku a Jihoafrické republice a srovnání systémů financování dalšího profesního vzdělávání.

Srovnání systémů dalšího profesního vzdělávání

Podrobná tisková zpráva k tomuto tématu bude vydána po vyhodnocení závěrů konference, v průběhu příštího týdne. Tímto tématem se v dopoledním bloku bude zabývat podrobně Dieter Dohmen, který je ředitelem Výzkumného ústavu ekonomiky vzdělávání a sociálních věcí v Berlíně (FiBS), který sám založil v roce 1993. Specializuje se na oblast vzdělávání a jeho hlavními obory jsou financování a management vzdělávání, demografické změny a mezinárodní srovnávací výzkum. Studoval na Univerzitě v Kolíně n. Rýnem, kde promoval v roce 1991 a získal titul PhD. Disertaci o ekonomii a vzdělávání obhájil na Technické Univerzitě v Berlíně v roce 1998.

V současné době je odpovědný za vývoj finančního plánu pro další vzdělávání v rámci německého spolkového Ministerstva vzdělávání a výzkumu. Jako bývalý člen pracovní komise EK pro „Nejlepší využití zdrojů“, stálý přispěvovatel a aktivní člen Evropského sdružení pro ekonomii a pedagogiku v rámci Evropské Asociace pro pedagogický výzkum (EERA), iniciátor sdružení CESERC (Spolupráce odborníků ve vzdělávání a socioekonomickém výzkumu) a také jako konzultant v oblasti pedagogiky a sociální ekonomiky pro národní i nadnárodní klientelu má rozsáhlé styky s výzkumnými institucemi po celém světě.

Středoevropská iniciativa

Středoevropská iniciativa (SEI) byla založena v r. 1989 jako Kvadragonála s účastí Rakouska, Itálie, Jugoslávie a Maďarska. V současné době sdružuje 18 zemí střední a východní Evropy: Albánii, Bělorusko, Bosnu a Hercegovinu, Bulharsko, Černou Horu (členem SEI od 1. 8. 2006), Českou republiku, Chorvatsko, Maďarsko, Itálii, Makedonii/FYROM, Moldavsko, Polsko, Rakousko, Rumunsko, Srbsko, Slovensko, Slovinsko a Ukrajinu. Po rozšíření Evropské unie k 1. 5. 2004 je tak již 7 z v té době celkem 17 (nyní 18) členských zemí SEI též členy EU (původně pouze Itálie a Rakousko).

Činnost SEI je zaměřena na rozvoj spolupráce členských zemí v procesu transformace a na podporu těch, které nejsou členy EU, při jejich začleňování do procesu evropské integrace. Napomáhá rozvoji regionální spolupráce v řadě konkrétních oblastí, jako jsou doprava, telekomunikace, energetika, zemědělství, ochrana životního prostředí, vzdělávání, boj proti organizovanému zločinu, ale i posilování demokratických institucí a monitoring dodržování lidských práv, zj. práv národnostních menšin, aj. Pracuje v podmínkách vzájemného pochopení, respektu a konsensu. Připravuje, zajišťuje a hodnotí národní i mezinárodní projekty spolufinancované z prostředků SEI a EBRD. Získává podíl na realizaci velkých evropských projektů financovaných z fondů EU. Veškeré aktivity SEI jsou orientovány na posilování soudržnosti a solidarity v Evropě a na úsilí vyhnout se vzniku nových dělčících čar na kontinentu.

Národní vzdělávací fond, o. p. s.

Národní vzdělávací fond vznikl v roce 1994 s podporou Komise Evropské unie s cílem rozvíjet lidské zdroje, podporovat celoživotní vzdělávání, zaměstnanost a sociální rozvoj v České republice, zvyšovat kvalitu řízení a konkurenceschopnost a přispívat ke společenské a hospodářské transformaci země a její připravenosti na vstup do EU. Národní vzdělávací fond (NVF) byl původně nadace, založená ministrem práce a sociálních věcí za finanční podpory programu Phare Evropské unie. Podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, se tato nadace v roce 1998 přeměnila v obecně prospěšnou společnost.

Více informací: www.nvf.cz

Kontaktní osoba pro média: Eva Bedrníčková, NVF o.p.s., Opletalova 25, 110 00 Praha 1, tel. 602211891, 224 500 538, bedrnickova@nvf.cz

Více informací o konferenci: www.nvf.cz/cei